

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**VOORZITTER VAN DE Xe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 240.678 van 6 februari 2018  
in de zaak A. 224.331/X-17.128.**

In zake :        de VZW VOORPOST  
                    bijgestaan en vertegenwoordigd door  
                    advocaat Luc Deceunink  
                    kantoor houdend te 9120 Beveren-Waas  
                    Kloosterstraat 87/2  
                    bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

                    de STAD GENT  
                    bijgestaan en vertegenwoordigd door  
                    advocaat Thomas Eyskens  
                    kantoor houdend te 1000 Brussel  
                    Bisschoffsheimlaan 33  
                    bij wie woonplaats wordt gekozen

---

*I. Voorwerp van de vordering*

1.                De vordering, ingesteld op 25 januari 2018, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van de burgemeester van de stad Gent van 9 januari 2018 waarbij de toelating geweigerd wordt voor de betoging op 17 februari 2018 die de vzw Voorpost op 23 december 2017 aanvroeg.

*II. Verloop van de rechtspleging*

2.                De verwerende partij heeft een nota en een administratief dossier ingediend.

                    De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 2 februari 2018, om 11 uur.

Kamervoorzitter Johan Lust heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Luc Deceunink, die verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Thomas Eyskens, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Sofie De Doncker heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3. Verzoekster vraagt met een brief van 23 december 2017 de toelating voor een betoging op 17 februari 2018 met als thema “Stop moskeeënbouw, stop islamisering”. Meegedeeld wordt dat er in een bus uit Antwerpen wordt voorzien; er wordt een betogingstraject “voorgesteld”.

Het advies van de lokale politie van 29 december 2017 is negatief “voor alle toekomstige aanvragen van dergelijke aard”.

De burgemeester weigert op 9 januari 2018 de toelating tot het plaatsvinden van de betoging.

In zijn besluit, waarvoor hij steun zoekt in onder andere de artikelen 133 en 135, § 2, van de nieuwe gemeentewet, gaat hij onder meer in op manifestaties van 21 februari 2016, 17 september 2016, 7 november 2017 en 26 november 2017. Finaal wordt overwogen:

“Dat rekening houdend met voornoemde bevindingen en overwegingen ik als burgemeester samen met de korpschef van de Politiezone Gent tot de volgende conclusie kom:

- Vzw Voorpost heeft reeds zeer duidelijk haar mening kunnen uiten tijdens voorgaande (al dan niet) aangevraagde betogingen en manifestaties;
- Uit alle informatie voorhanden blijkt dat deze betoging vooral de intentie heeft om het grondgebied Gent te gebruiken als plaats met oog op confrontatie en polarisatie;
- De kans op incidenten is dus zeer groot en de te verwachten gevolgen (kwetsuren, schade) zijn ernstig;
- Politieel is dit evenement uiterst moeilijk voor te bereiden en te beheersen en zelfs met maximale veiligheidsmaatregelen zullen er belangrijke incidenten zijn niet alleen tussen de actievoerders maar ook met impact op de buurtbewoners. Het is dan ook aannemelijk dat er onvoldoende materiële middelen voorhanden zouden zijn om bij een eventuele tegenmanifestatie een confrontatie te voorkomen en op die manier de openbare rust en veiligheid te verzekere[n];
- De te verwachten aanwezigheid van actievoerders van andere steden (en mogelijks andere landen) vergroot voornoemd risico;
- Dergelijke manifestaties ontaarden dikwijls in ongeregelde heden en calamiteiten, wat uit voorgaand overzicht overduidelijk blijkt;
- Dat gedurende voorgaande manifestaties geregeld schade werd aangericht en arrestaties voor het herstel van de openbare rust en veiligheid vereist waren.

Overwegende dat er bovendien rekening moet gehouden worden met het feit dat de politie enerzijds een faciliterende factor moet zijn voor de organisatie van betogingen en anderzijds al het mogelijk doet om de rechten van betogers en derden (buurtbewoners en passanten) te beschermen o.a. tegen gewelddadige inmenging van tegendemonstratie en voor dit evenement dit onvoldoende preventief kan verzekerd worden.”

#### *IV. Schorsingsvoorwaarden*

4. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

## *V. Voorwaarde van een ernstig middel*

### *Standpunt van de partijen*

5. Verzoekster leidt een tweede middel af uit de “schending van art. 3 van de wet van 29/07/1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen [...], in samenhang met artt. 19 en 26 van de Grondwet, artt. 10 en 11 EVRM, artt. 1 en 2 van de wet op het politieambt, art. 133 en 135 §2 NGW en het redelijkheids- en evenredigheidsbeginsel”.

Naar verzoekster toelicht, is de feitelijke redengeving in het bestreden besluit onjuist of worden minstens de betrokken feiten ten onrechte aan haar aangerekend om haar geen toelating te geven voor de aangevraagde betoging van 17 februari 2018:

- Wat de toegelaten manifestatie van 21 februari 2016 betreft, meent verzoekster haar volle instemming te hebben betuigd met en medewerking te hebben verleend aan de politionele interventie. Zij kon als inrichter niet méér doen. Wanneer de stad een tegenbetoging tegen een toegelaten betoging toelaat of gedooft, dan is het aan de politionele diensten om ervoor te zorgen dat de tegenbetogers niet in de buurt van de toegelaten manifestatie komen of opgepakt worden als zij die toegelaten manifestatie verstoren. Overigens waren de incidenten niet ernstig genoeg om verzoekster de toelating te weigeren voor de manifestatie van 17 september 2016.
- De betoging van 17 september 2016 werd toegelaten na een uitgebreide voorbereidende vergadering met alle betrokken actoren. Blijkbaar hadden de politionele diensten de reactie van de Turkse tegenbetogers onderschat. Verzoekster treft ter zake geen verwijt.
- De statische manifestatie van het Vlaams Belang van 7 november 2017 was geen organisatie van verzoekster en zij was er ook niet zelf aanwezig; wel namen een aantal mensen die tot Voorpost behoren of er zich toe bekennen, aan de manifestatie van het Vlaams Belang deel. Bovendien wordt in de bestreden beslissing toegegeven dat de manifestatie zonder noemenswaardige problemen verliep.

- Bij het organiseren van de manifestatie “Je suis Belgique” van 26 november 2017 was verzoekster op geen enkel ogenblik betrokken; zij deed ook geen oproep tot deelname. Ten andere is het thema “Je suis Belgique” “niet dadelijk een slogan waar Voorpost zich achter plaatst”. De enkele Voorposters die individueel, buiten verzoekster om, deelnamen, hebben de manifestatie uren voor het beëindigen ervan verlaten en namen op geen enkel moment deel aan wat voor incidenten ook.

Voorts argumenteert verzoekster dat het niet ter zake doet dat zij al meerdere malen de kans kreeg om haar standpunt te verkondigen, dat er bij geen enkele van de toegelaten manifestaties die door haar werden georganiseerd, schade is aangericht door deelnemers, dat zij altijd bereid is geweest en ook nu weer bereid is om het voorgestelde parcours aan te passen, dat de burgemeester in plaats van zijn toelating te weigeren een ander parcours had kunnen aanbieden, dat het onbewezen is dat er op 17 februari 2018 sympathiserende verenigingen uit andere landen zouden komen, dat het voorzien in welgeteld één bus uit Antwerpen aangeeft “dat de manifestaties van Voorpost beperkt zijn qua aantal deelnemers en dus op zichzelf geen probleem mogen veroorzaken voor de ordediensten”, en dat het onbewezen is dat de betoging de intentie heeft om het grondgebied Gent te gebruiken als plaats met het oog op confrontatie en polarisatie.

Het is niet redelijk, aldus nog verzoekster, dat een politiekorps van meer dan duizend leden er niet zou in slagen een betoging van 150 tot 320 man in goede banen te leiden, zeker niet nu de mogelijkheid bestaat om ook nog eens een beroep te doen op de federale reserve. Nergens in het bestreden besluit wordt concreet en aannemelijk gemaakt dat het aangevraagde evenement uiterst moeilijk voor te bereiden en te beheersen zou zijn, noch dat er onvoldoende materiële middelen voorhanden zijn om bij een eventuele tegenmanifestatie een confrontatie te voorkomen en op die manier de openbare rust en veiligheid te verzekeren. Het is gewoonweg niet mogelijk dat de beperkte manifestatie van verzoekster niet in de hand gehouden zou kunnen worden.

Minstens en ondergeschikt had, volgens verzoekster, de burgemeester, haar kunnen uitnodigen om te horen en te overleggen over een ander parcours of een andere datum, in plaats van abrupt voor een betogingsverbod te kiezen zonder in zijn besluit aan te tonen “dat minder verregaande maatregelen (andere dag, ander parcours...) niet afdoende zouden kunnen geweest zijn”.

6. Volgens de verwerende partij, in de nota, kan “in essentie” op het middel geantwoord worden dat de motieven van de beslissing afdoende steun vinden in de stukken van het administratief dossier.

De weigering van een manifestatie, zet de verwerende partij uiteen, kan steunen op een motief met betrekking tot het gevaar voor agitatie en escalatie van incidenten, inzonderheid ten gevolge van tegenmanifestaties, “maar niet in de mate dat dit ‘te algemeen en te weinig gestaafd’ voorkomt”. Zij wijst erop dat volgens de Raad van State de loutere omstandigheid of vrees dat een ernstige verstoring dreigt door geplande betogingen en tegenbetogingen naar aanleiding van een gepland evenement, niet het verbieden van het evenement verantwoordt, al is het volgens haar ook zo dat er rechtspraak is die de lat qua motiveringsplicht “duidelijk minder hoog” legt en die “zonder meer” rekening houdt met het motief dat tegenbetogingen meer dan waarschijnlijk zijn.

Meer “punctueel” ingaand op verzoeksters kritiek doet de verwerende partij gelden:

- Wat de betoging van 21 februari 2016 betreft – De beoordeling van de toelaatbaarheid van een betoging moet niet gebeuren “in functie van het antwoord op de vraag wie in het verleden verantwoordelijk was voor de incidenten” en het is niet kennelijk onredelijk dat de burgemeester het geheel van manifestaties waaraan Voorpost heeft deelgenomen in ogenschouw neemt.
- Wat de betoging van 17 september 2016 betreft – Het provocerend gedrag is door de politie tijdens de manifestatie vastgesteld. Geen enkel stuk onderbouwt de bewering dat de politie het risico van Turkse tegenbetogers heeft onderschat. De politie beschikte eenvoudigweg over geen informatie omtrent een

tegenbetoging. Voorpost wou niet weten van een aanpassing van het parcours om de grote moskee te vermijden.

- Wat de betoging van 7 november 2017 betreft – Het ging om een kortstondige statische betoging van het Vlaams Belang op een afgezonderde plaats; dan geldt een ander veiligheidsrisico dan voor een mobiele manifestatie. Leden van Voorpost stonden in voor de interne veiligheidsdienst, wat wijst op een duidelijke link met het Vlaams Belang.

- Wat betreft de betoging van 26 november 2017 – Het is niet betwist dat daarbij kopstukken van Voorpost aanwezig waren.

- De sfeer van de betogingen van verzoekster escaleren meer en meer “naar een confronterende inslag, waar bewust uitdagende gedragingen in specifiek gekozen migrantenwijken, een ander doeleinde dan louter vreedzaam betogen beoogt”. Het is dan wel pertinent dat rekening wordt gehouden met de vraag of verzoekster haar mening reeds heeft kunnen uiten nu de aangevraagde betoging “daarmee nog maar weinig te maken lijkt te hebben”.

- Verzoekster meent dat zij niet de mogelijkheid heeft gekregen om een ander parcours te bespreken. Evenwel is er geen hoorrecht van toepassing. Er zijn geen afspraken gemaakt, ook niet over een ander parcours, “zodat hierop verder niet moet worden ingegaan”. Verzoekster betwist het provocatief karakter van de manifestatie niet. Uit de systematische keuze voor manifestaties aan of langs moskeeën kan afgeleid worden dat het concreet door Voorpost aangevraagde parcours getuigt van de intentie om Gent te gebruiken met het oog op confrontatie en polarisatie.

- Het probleem is niet dat de verwerende partij niet in staat zou zijn om in samenwerking met de federale politie het ordeverstoringrisico te beheersen, maar wel dat het niet mogelijk is om de omvang van dit risico op een betrouwbare wijze in te schatten als gevolg van de “vaagheid en [...] onbereidheid tot informatieverstrekking door de aanvrager”. Verzoekster spreekt niet tegen dat de manifestatie openstaat voor een ruimere, ongekende, groep participanten, zodat “terecht gesteld [wordt] dat de politie geen afspraken kan maken en de vaststelling van een ordentelijk politieel kader niet deugdelijk kan organiseren”. Concluderend besluit de verwerende partij:

“Het grote probleem voor de Burgemeester is dat de politie zich in wezen niet deugdelijk kan organiseren omdat de veiligheidsimpact van een door Voorpost aangevraagde manifestatie deze van de louter voorgestelde manifestatie kennelijk overschrijdt, te meer Voorpost zelf daaraan meewerkt door provocerend tewerk te gaan.

Zoals gesteld, kan de politie geen (betrouwbare) contacten leggen noch afspraken maken met de sympathiserende medestanders die de Voorpost-betoging willen vervoegen, noch van de tegenstanders. Dit maakt dat de manifestatie van Voorpost, met haar specifieke parcours, het inderdaad niet mogelijk maakt om binnen de grenzen van het redelijke te voorzien in een politionele begeleiding. Uit het dossier blijkt daarbij dat de lokale politie de betogingen systematisch opvolgt met bijstand van de federale politie.

Dit heeft niets te maken met de loutere vaststelling van het risico op tegenbetogingen, maar alles met het sterk provocatief karakter van het gekozen parcours, de gekozen bouwwerken (moskeeën) en de eigen gedragingen.”

### *Beoordeling*

7. Artikel 11 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 26 van de Grondwet waarborgen de vrijheid om een zienswijze te openbaren door middel van een betoging, ook als deze zienswijze ongemakkelijk is voor bepaalde mensen of zelfs aanstoot geeft.

Die vrijheid is weliswaar niet absoluut en kan aan beperkingen onderworpen worden, zoals op grond van artikel 135, § 2, van de nieuwe gemeentewet, ter handhaving van de openbare rust en veiligheid. De beperkingen moeten echter steunen op draagkrachtige motieven, wat onder meer inhoudt dat ze aangepast zijn aan de concrete ordehandhavingsbehoeften en er een redelijk verband van evenredigheid mee vertonen.

8. Terecht wijst de verwerende partij er in de nota zelf op dat volgens de rechtspraak van de Raad van State de loutere omstandigheid of vrees dat een ernstige verstoring dreigt door geplande betogingen en tegenbetogingen naar aanleiding van het geplande evenement, niet het verbieden van dat evenement verantwoordt.

Minder terecht, zo lijkt, oppert de verwerende partij, dat de Raad van State ter zake “niet geheel op één lijn” zou staan.

In het eerste arrest, waarnaar de verwerende partij in dit verband verwijst – het arrest nr. 227.249 van 4 mei 2014 – wordt de vordering tot schorsing van de weigering van een manifestatie verworpen omdat de burgemeester geen andere keuze had om de zware aantasting van de openbare orde te voorkomen “voornamelijk vanwege het gebrek aan medewerking van verzoeker zelf”. Het is een motief dat, zoals hierna wordt gezien, te dezen niet van toepassing is. Wat het tweede arrest betreft – het arrest nr. 218.410 van 10 maart 2012 – wordt vastgesteld dat daarin de Raad van State hoe dan ook het middel waarin de volstrekt ontoereikende motivering van de weigering van een manifestatie wordt aangevoerd, ernstig bevindt.

9. In haar negatief advies van 29 december 2017 aan de burgemeester leidt de lokale politie uit vier voorgaande manifestaties af, 1° dat verzoekster “e.a.” al meerdere keren de kans kregen om hun mening te uiten in Gent, 2° dat manifestaties die zijn aangevraagd door verzoekster of waaraan haar leden deelnemen dikwijls ontaarden in ongeregelde heden, en 3° dat de plaats en het parcours van de manifestatie is gekozen met de bedoeling om te provoceren, wat kan of zal leiden tot een confrontatie en tot ernstige schade. Tevens wordt het verontrustend genoemd “dat extreem rechts van andere steden (en oproepen naar Nederlands – Pegida NL, etc....) ook dergelijke manifestatie bijwonen en dat het vooral met deze actievoerders heel moeilijk (onmogelijk) is om afspraken te maken en/of geweld en vandalisme te voorkomen”.

Om deze redenen, aldus het politieadvies, “geven wij een ‘negatief advies’ voor alle toekomstige aanvragen van dergelijke aard. Wij menen dat het perfect mogelijk is om een mening te uiten en/of om actie te voeren op andere locaties (zelfs met grote persaanval) zonder dat er een reëel risico is voor confrontatie met buurtbewoners, etc.”.

10.1 Bij de vier voorgaande manifestaties waaraan in het advies gerefereerd wordt, zijn er twee die door verzoekster werden aangevraagd: die van 21 februari 2016 en van 17 september 2016.

10.2. Aan de toelating tot de betoging van 21 februari 2016 – “Terrorisme moe - grenzen toe” – ging een coördinatievergadering op 17 december 2015 vooraf. Blijkens het verslag ervan stemt verzoekster in met een door de politie voorgestelde alternatieve route.

Ook blijkens het debriefingsverslag van de politie van 22 februari 2016 waren er niet bepaald klachten over een gebrek aan medewerking vanwege verzoekster (optreden tegen niet gekende, gemaskeerde deelnemers; tussenkomst om contact met “Linkse manifestanten” te vermijden). Na afloop van de betoging provoocerden “5 manifestanten van Rechts ([...] Voorpost Nederland)” linkse manifestanten. Aan de betoging namen ongeveer 320 mensen deel.

10.3. Ook aan de toelating tot de manifestatie van 17 september 2016 – “Turkije niet bij EU” – ging, op 3 augustus 2016, een coördinatievergadering vooraf. In het voorstel van de politie om de Francisco Ferrerlaan te mijden “gelet op de tram die in de Francisco Ferrerlaan rijdt” kan verzoekster zich volgens het verslag van de vergadering “niet vinden” omdat zij voorbij de grote moskee wil passeren. Er worden 300 à 400 deelnemers verwacht.

Het debriefingsverslag van de politie van 17 september 2016 maakt op het eerste gezicht exclusief gewag van belaging van de manifestanten en het aanvallen van verzoeksters enige bus door personen van Turkse origine. Op bevel van de politie is daarom het parcours van de betoging “gewijzigd, ingekort en ontbonden op een voorgestelde locatie zonder enig probleem”. Een politieel advies van 5 oktober 2016 vermeldt over verzoekster: “Voorpost heeft zich in grote lijnen gehouden aan de afspraken, was niet uit op confrontatie met de politie en gebruikte geen geweld of vandalisme”. Wel was er “bewuste provocatie” in het gedrag van deelnemers (“o.a. het vertonen van een vlag met

een varkenskop en het maken van beledigende gebaren vanuit hun bus naar Turkse jongeren”).

10.4. De statische manifestatie van 7 november 2017 “tegen de komst van de groene Moskee” is een organisatie van het Vlaams Belang. Een voorafgaande coördinatievergadering met het Vlaams Belang heeft plaats op 23 oktober 2017. Een twintigtal mensen van Voorpost – “duidelijk afgescheiden met hesje van de overige manifestanten” – vormen de eigen ordedienst.

In het debriefingsverslag van 8 november 2017 komt verzoekster niet ter sprake. Gemeld wordt dat de Vlaams-Belangmanifestatie “zonder noemenswaardige incidenten” verliep. Het aantal manifestanten liep op van een kleine 70 tot een kleine 95.

10.5. Omtrent de manifestatie van 26 november 2017 – “Je suis Belgique” – brengt de verwerende partij alleen één krantenbericht bij. Daaruit moet blijken dat er slogans werden gescandeerd “tegen het beleid, burgemeester Termont en de Roma in Gent”. Volgens het bericht namen een 200-tal personen deel.

Niet zonder pertinentie wijst verzoekster erop dat het, gelet op haar doel, “Je suis Belgique” “niet dadelijk een slogan [is] waar Voorpost zich achter plaatst”. De betrokkenheid van verzoekster wordt niet gestaafd.

11. De manifestaties lijken niet redelijkerwijze de gevolgtrekkingen te verantwoorden die de politie eruit maakt.

Integendeel lijkt, ten minste in de huidige stand van zaken, op grond van het voorgaande te moeten worden aangenomen dat verzoekster in de afgelopen jaren slechts twee toelatingen tot een betoging heeft gekregen, waarvan de laatste ruim meer dan een jaar geleden, dat als de vier voormelde manifestaties tot ongeregelde heden hebben geleid, dit in de eerste plaats lijkt toe te schrijven aan de actie van tegenmanifestanten, dat met verzoekster afspraken kunnen worden

gemaakt die zij vrij loyaal uitvoert, en dat aan haar acties hooguit iets meer dan driehonderd mensen plegen deel te nemen.

12. De motieven van het advies van de politie overnemend, overweegt de burgemeester in de bestreden beslissing bijkomend dat het aangevraagde evenement uiterst moeilijk voor te bereiden en te beheersen is, waarbij moet worden aangenomen dat er onvoldoende materiële middelen voorhanden zijn om bij een eventuele tegenmanifestatie een confrontatie te voorkomen.

13. Het argument van de onvoldoende materiële middelen wordt, vreemd genoeg, door de politie zelf niet aangevoerd. Het is, gelet op de grootte van het lokale politiekorps en op de mogelijkheid om een beroep te doen op de federale politie, ook allesbehalve evident.

In de nota tracht de verwerende partij alsnog van het argument te overtuigen door het over de boeg te gooien van de “vaagheid van een onbereidheid tot informatieverstrekking door de aanvrager”, wat zou maken “dat de beoordeling van de beheersbaarheid van de ordeverstoring niet op een deugdelijke wijze kan worden ingeschat door de politie”:

“- enerzijds [is er] de houding van de aanvrager, die de optie van de aanwezigheid van sympathisanten uit andere steden, zelfs uit andere landen, niet betwist (wat gelet op het internationaal karakter van Voorpost (vertakkingen in Nederland en Zuid-Afrika) niet hoeft te verbazen), maar daarover ook geen enkel concreet aanknopingspunt wil geven dat de politie in staat stelt om een risico-inschatting te kunnen maken,

- anderzijds [is er] het met het vorige punt samenhangend en daaruit voortvloeiend probleem dat de redelijkerwijze verwachte reactie vanuit de hoek van mensen met een migrantenachtergrond uit de door Voorpost gekozen wijken of uit extreemlinkse hoek evenmin kan worden ingeschat.”

14. Ook dit argument kan de Raad van State in de huidige stand van de procedure niet bijvallen.

In het verleden kon de verwerende partij er kennelijk probleemloos toe komen met verzoekster voorafgaand aan een betoging aan tafel

te gaan zitten met het oog op coördinatie en afspraken. Het is vooralsnog niet gebleken dat dit vruchteloos was, integendeel.

Met betrekking tot de betoging die voor 17 februari 2018 werd aangevraagd, is dat voor de verwerende partij evenwel geen optie meer. De reden daarvoor blijft duister. Alleszins wordt hij niet verduidelijkt door in de nota te schrijven:

“Zoals hoger gesteld geldt het hoorrecht niet. Tevens zijn er geen afspraken, ook niet over een ander parcours, gemaakt, zodat hierop verder niet moet worden ingegaan.”

Die reden is overigens des te minder duidelijk waar de conclusie van het advies van de politie finaal juist tot een overleg over een andere locatie voor de actie van verzoekster lijkt aan te zetten (zie randnummer 9).

15. In die omstandigheden aan verzoekster verwijten dat zij geen enkel concreet aanknopingspunt wil geven om het risico van de manifestatie en van een eventuele tegenmanifestatie in te schatten, mist overtuigingskracht.

Eerder dan dat er een “onbereidheid” is vanwege verzoekster om informatie te verstrekken, lijkt de verwerende partij juist een tekort aan informatie te verkiezen om er een weigering van de toelating te kunnen op baseren. Uit niets blijkt immers dat verzoekster de kwetsieuze informatie niet wil geven: de verwerende partij heeft ze zichzelf onthouden door er niet om te vragen en door niet zoals voorheen een coördinatievergadering te organiseren.

16. Was dat wel gebeurd, dan had de verwerende partij ook kunnen vernemen dat verzoekster, zoals zij in haar verzoekschrift expliciet bevestigt, niet onwillig staat tegenover een aanpassing van het door haar (alleen maar) “voorgestelde” parcours.

Dit, op zijn beurt, lijkt dan weer van aard te staven dat het bij verzoekster niet vooropstaat “om te provoceren in de woonbuurt waar veel personen leven met een migratieachtergrond” en dat verzoekster – anders dan in

de nota wordt beweerd – wel degelijk het provocatieve, op confrontatie gerichte, karakter van de manifestatie betwist.

17. Samenvattend, staat de “historiek” van de voorgaande manifestaties op het eerste gezicht in het geheel niet in verhouding tot de conclusies die er in de bestreden beslissing uit getrokken worden en tot het zonder meer verbieden van de aangevraagde betoging.

De verwerende partij doet niet aan de hand van voldoende pertinente en overtuigende gegevens aannemen dat zij terecht mag vrezen dat de door verzoekster voor 17 februari 2018 aangevraagde betoging, eventueel langs een aangepast traject, “ongeregelde heden en calamiteiten” ten gevolge van tegenmanifestaties dreigen te veroorzaken die zij zelfs niet met de hulp van de federale politie zal kunnen beheersen.

Het tweede middel is ernstig.

#### *VI. Voorwaarde van een uiterst dringende noodzakelijkheid*

##### *Standpunt van de partijen*

18. Verzoekster argumenteert dat een gewone schorsingsprocedure geen garantie biedt dat het bestreden besluit tijdig wordt geschorst opdat de betoging op 17 februari 2018 alsnog kan doorgaan. Indien het bestreden besluit geschorst wordt, moet een nieuw besluit worden genomen, wat een heronderzoek van de aanvraag impliceert. Dat heronderzoek vraagt enige tijd, net zoals het nemen van de voorbereidingen voor het goed verloop bij het toestaan van de betoging. Zonder schorsing zal de betoging van 17 februari 2018 dus onherstelbaar niet kunnen doorgaan en zal het recht op vrije meningsuiting van verzoekster en haar leden aangetast worden.

Als de betoging niet kan plaatsvinden om de redenen in het bestreden besluit zal ook de geloofwaardigheid van verzoekster worden aangetast

“als organisator van dergelijke manifestaties tegenover haar leden en sympathisanten en t.o. de Vlaamse Beweging in haar geheel”. Bovendien dreigt de vereniging haar doelstellingen en ideeëngoed niet meer op openbare plaatsen te zullen kunnen propageren omdat zonder schorsing “niet alleen de stad Gent maar ook andere overheden zich op het verbod en op de redengeving in het bestreden [b]esluit zullen steunen om op hun beurt [...] aanvragen tot optochten en manifestaties op de openbare weg van Voorpost af te wijzen wegens vermeend gevaar voor de veiligheid, de openbare orde en de rust”.

19. Naar de mening van de verwerende partij, in de nota, maakt verzoekster niet aannemelijk welke belangen dermate beschermingswaardig zijn dat zelfs een gewoon schorsingsarrest noodzakelijkerwijs te laat zal komen. De verwerende partij wijst erop dat verzoekster niet beweert dat de datum van de aangevraagde betoging met een specifiek oogmerk is gekozen of symbolisch is. Ook beweert verzoekster niet dat zij met het oog op de aangevraagde manifestatie reeds allerhande schikkingen heeft getroffen, noch dat haar bestaan zelf in het gedrang komt.

De verwerende partij acht het onbegrijpelijk dat de weigering tot toelating van de betoging onherstelbaar is: verzoekster manifesteert sinds 2016 om de haverklap in Gent; reeds eerder, op 5 november 2016, werd haar een toelating tot betogen geweigerd, zonder dat zij daar toen iets tegen ondernomen heeft; verzoekster heeft de mogelijkheid om de beweerde schade zelf te remediëren: “Het volstaat om een aanvraag tot toelating in te dienen”.

Ten slotte merkt de verwerende partij op dat de raad van bestuur van verzoekster blijkbaar niet in spoedzitting is bijeengekomen om tot het instellen van de vordering te beslissen, maar tijdens een reguliere zitting, op 21 januari 2018, besliste om de procedure tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid “zo nodig” in te stellen. Dit impliceert volgens de verwerende partij de negatie van de vereiste diligentie.

## Beoordeling

20. In tegenstelling tot wat de verwerende partij meent, heeft verzoekster niet beslist om “zo nodig” een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid in te dienen. Zij heeft integendeel beslist om voorlopig uitsluitend die vordering in te dienen. Zij deed dat op 21 januari 2018, dit is de twaalfde dag nadat de bestreden weigering haar op 9 januari 2018 om 23.30 u betekend werd. De vordering is vier dagen nadien ingesteld.

Dat de vergadering van de raad van bestuur van verzoekster van 21 januari 2018 mogelijk een reguliere vergadering en geen spoedbijeenkomst was, spreekt de vereiste diligentie niet tegen.

21. Zonder schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid mag het uitgesloten worden geacht dat verzoekster tijdig een uitspraak van de Raad van State verkrijgt die ertoe kan bijdragen dat zij alsnog de aangevraagde betoging op 17 februari 2018 mag houden. In die zin komt het beroep dat verzoekster doet op de uiterst dringende noodzakelijkheid terecht voor.

22. Weliswaar wordt uit het hiervoor besproken tweede middel opgemaakt dat de datum van 17 februari 2018 niet essentieel is voor haar en dat zij niet er niet *per se* afkerig tegenover staat om de beoogde betoging op een andere – latere – datum te laten plaatshebben.

Dit kon van aard zijn geweest de uiterst dringende noodzakelijkheid tegen te spreken, ware het niet dat, naar het de Raad van State voorkomt, verzoekster terecht vreest dat zonder schorsing de bestreden beslissing en haar redengeving zonder meer als model zullen worden gehanteerd en gerecycleerd om ook de aanvragen van verzoekster tot toelating van een betoging tegen de moskeeënbouw en de islamisering op een andere datum dan 17 februari 2018, te weigeren.

In dat verband is het negatief advies van de lokale politie van 29 december 2017, *in fine*, veelbetekenend.

Volgens de nota van de verwerende partij zou de burgemeester, door formeel alleen de toelating voor de aangevraagde betoging te hebben geweigerd, net op dit ene punt het standpunt van de Gentse politie niet zijn gevolgd. Aldus zou “het voorgehouden gevaar voor herhaling” zijn ontkracht.

Het is een bewering die niet boven redelijke twijfel verheven is.

23. In de gegeven omstandigheden wordt geoordeeld dat verzoekster voldoende doet blijken van een urgentie die zich niet laat verenigen met een behandeling van de zaak in een beroep tot nietigverklaring en die zelfs onverenigbaar is met de behandelingstermijn van een gewone vordering tot schorsing.

Ook de tweede en laatste cumulatieve voorwaarde voor een schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid is vervuld.

## **BESLISSING**

**De Raad van State schorst de tenuitvoerlegging van de beslissing van de burgemeester van de stad Gent van 9 januari 2018 waarbij de toelating geweigerd wordt voor de betoging op 17 februari 2018 die de vzw Voorpost op 23 december 2017 aanvroeg.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zes februari 2018, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

|                   |                  |
|-------------------|------------------|
| Johan Lust,       | kamervoorzitter, |
| bijgestaan door   |                  |
| Silvan De Clercq, | griffier.        |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Silvan De Clercq**

**Johan Lust**